

också att det är viktigt att läkarutbildningen i Umeå ges ett innehåll, en inriktning och en kvalitet som svarar mot hälso- och sjukvårdens krav på 2000-talet. Här tror vi att den utlokaliserade läkarutbildningen till regionens övriga sjukhus samt vårdcentraler är ett bra komplement till utbildningen vid Norrlands universitetssjukhus.

En ökning måste ske

När det gäller specialistutbildningen håller vi med om att en ökning måste ske. De fyra Norrlandstingen har under de senaste åren utannonserat mellan 90 och 100 ST-tjänster per år vilket är relativt mycket jämfört med de flesta övriga regioner i landet. Här har Umeå sjukvård med Norrlands universitetssjukhus gjort en särskild satsning med drygt 30-talet nya ST-tjänster med forskningsanknytning per år. Under 1997 planerar landstingen i norra sjukvårdsregionen att nyanställa 122 ST-läkare

Slutligen antyds att samverkansnämnden tillverkar egen statistik. Den statistik som författarna hänvisar till togs fram av respektive landsting och sjukhus inklusive Umeå sjukvård och har sedan endast sammanställts av samverkansnämndens kansli. Det är alltså Umeå sjukvårds och universitetssjukhusets egna siffror som sammanställts, inget annat. Statistiken, som alltid kan diskuteras, ger bara en överblicksbild av hur det såg ut den 1 maj 1997 och är redan historia. Sedan raljerar författarna om antalet lediga specialisttjänster på arbetsförmedlingarna i regionen. Med all respekt för arbetsförmedlingen är det inte den vägen som landstingen får sina specialister.

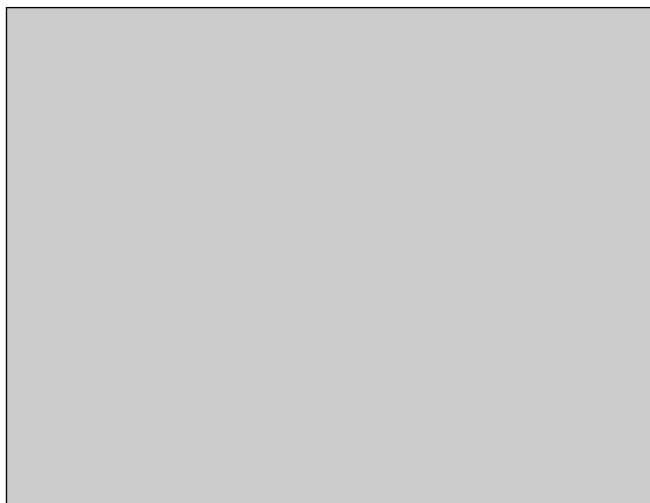
Sammanfattningsvis är det det långsiktiga läkarbehovet, på grund av stora pensionsavgångar och annan personalomsättning bland läkarna med utflöde söderut, som gör att läkarutbildningen i Norrland behöver utökas att motsvara omkring 130 utexaminerade läkare per år en bit in på 2000-talet.

Torbjörn Midunger
kanslidirektör samverkansnämnden,

Lars Lindberg
sjukvårdsdirektör,
Umeå sjukvård

Register för första halvåret 1997 medföljde Läkartidningen 30–31/97.

KORRESPONDENS

Amning inget påbud från Socialstyrelsen

Under augusti månad uppmärksammades i medierna en rapport från Socialstyrelsen kallad Mera amning – mindre välling. Av referat och kommentarer i press och TV kunde man få intrycket att Socialstyrelsen utfärdat nya amningsråd eller »påbud» till nyblivna mödrar, vilket inte är sant.

Rapporten är ett förslag till ny svensk tillämpning av den internationella koden för marknadsföring av bröstmjölkser-sättnings och har utarbetats i samråd med Folkhälsoinstitutet, Konsumentverket och Livsmedelsverket. Den vänder sig till dem som på olika sätt har ansvar för spädbarnsutfödning såsom hälso- och sjukvårdspersonal samt producenter och distributörer av ersättnings för bröstmjölk.

I rapporten föreslås att koden – som ursprungligen utarbetades av WHO och Unicef 1981 – skall gälla i Sverige under barnets hela första levnadsår mot hittills sex månader. Koden innebär att marknadsföring av bröstmjölkser-sättnings och vällingar, vilka avses att användas under barnets första år, ej får äga rum, eftersom den kan påverka mamman att sluta amma.

Egna överväganden

Rapporten riktar sig inte till enskilda mödrar och innebär därför inte någon uppmaning att alla mödrar bör amma under

»I dag ammar 70 procent av mödrarna när barnet är sex månader och omkring 20 procent fortfarande vid tolv månader.»

ett år. Koden innebär att moderns beslut att upphöra med amning inte skall fattas på grund av lockande vällingeklam utan grundas på hennes egna överväganden, dvs amning kan fortsätta så länge det fungerar bra för mor och barn och hela familjen. I dag ammar 70 procent av mödrarna när barnet är sex månader och omkring 20 procent fortfarande vid tolv månader.

Socialstyrelsen kommer att revidera nuvarande föreskrifter i anslutning till koden och förtydliga kodens innebörd. Det är hälso- och sjukvårdspersonalens uppgift – främst vid förlossningskliniker och barnvårdscentraler – att informera och stödja mödrarna, såväl dem som önskar fortsätta amma som dem som inte kan eller väljer att avsluta amningen.

Nina Rehnqvist
överdirektör, Socialstyrelsen,

Per G Swartling
medicinalråd, Socialstyrelsen,

Yngve Hofvander
professor i internationell barnhälsovård, Akademiska sjukhuset, Uppsala, ordförande i kodrevisionsgruppen,

Claes Sundelin
docent och barnhälsovårdsöverläkare, Akademiska sjukhuset, Uppsala, ordförande i Socialstyrelsens barn- och ungdomsmedicinska expertgrupp

Inget emot läkarlatinet!

Jag läste med stort intresse intervjun med Lars Erik Böttiger i Läkartidningen 34/97. Dock studsade jag när jag läste om hans (utomordentligt förtjänstfulla) kamp mot läkarlatinet. »Jag minns när Ingegerd Troedsson var sjukvårdsminister och sa att det var omöjligt att översätta alla diagnoser. Då blev jag arg, satte mig direkt ner, översatte hela registret och bar upp det till henne.»

Ett viktigt led i min kamp för egenvård, dvs större delaktighet för patienten i vården, var ett mer förstäligt medicinskt språk. Detta gällde också dödsbevisen, vilket för den intresserade bl a framgår av mitt frågesvar i riksdagen den 12 maj 1977. Däremot var jag – liksom Socialstyrelsen – tveksam till om det i dessa sammanhang var möjligt att vid sidan av en svensk diagnos helt undvara latin. Detta med hänsyn till den internationella sjukdomsstatistiken och den internationella sjukdomsklassifikationen. När Lars Erik Böttiger erbjöd sig att under sommaren översätta hela registret till svenska var jag givetvis utomordentligt tacksam. Liksom jag var mycket tacksam för det arbete han därvid utförde. Något motstånd från min sida har han minst av allt rönt.

Ingegerd Troedsson
sjukvårdsminister

Kommentar

Vare det mig fjärran att beskylla Ingegerd Troedsson för att ha gjort motstånd mot mina strävanden att göra det medicinska språket mer förstäligt och bättre tillgängligt för patienter och allmänhet. Det var hennes aktiva intresse, som förde denna fråga framåt och som gör att vi nu efter många år båda kan glädja oss åt att svenskan slagit igenom på ett kraftfullt sätt på dödsbevis, intyg och i diagnosregister.

Formuleringen i intervjun var olycklig, och jag skulle naturligtvis ha observerat och rättat den – men den slank förbi. Jag upprepar att det inte var Ingegerd Troedsson som gjorde motstånd eller uttryckte tveksamhet, vem som var negativ minns jag helt enkelt inte nu längre.

Lars Erik Böttiger
professor, Gransäter,
Saltsjö-Boo